

POLITYKA ANTYKORUPCYJNA GRUPY KAPITAŁOWEJ ORLEN

NASZA WIZJA

Grupa Kapitałowa ORLEN funkcjonuje zgodnie z najwyższymi standardami etycznymi

NASZ CEL

Zapewnienie uczciwego i transparentnego modelu prowadzenia działalności Grupy Kapitałowej ORLEN gwarantującego zaufanie, bezpieczeństwo, wolną konkurencję oraz wartość dla wszystkich interesariuszy Grupy Kapitałowej ORLEN

NASZE ZOBOWIĄZANIA

- W ramach naszych codziennych obowiązków działamy zgodnie z wartościami i standardami postępowania Grupy Kapitałowej ORLEN
  - Nie tolerujemy zachowań korupcyjnych, polegających na nadużywaniu stanowisk lub funkcji, w celu osiągnięcia nienależnych korzyści finansowych lub osobistych
- Aktywnie budujemy i weryfikujemy świadomość postaw etycznych i zagrożeń korupcyjnych wśród naszych pracowników i kontrahentów
- Przedstawiciele kadry kierowniczej Grupy Kapitałowej ORLEN są zobligowani do tworzenia środowiska pracy opartego na szacunku dla standardów etycznych i zgodności z obowiązującymi regulacjami
  - Unikamy przypadków konfliktu interesów, które mogą podważyć naszą uczciwość i wiarygodność
  - Stosujemy się do regulacji wewnętrznych Grupy Kapitałowej ORLEN w zakresie wydatków i upominków
    - Odpowiedzialnie i świadomie identyfikujemy i zarządzamy ryzykiem nadużyć i zagrożeń korupcyjnych
  - Zgłaszamy i wyjaśniamy przypadki naruszeń przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących przeciwdziałania korupcji oraz niezwłocznie podejmujemy odpowiednie działania dyscyplinujące i naprawcze
- Przestrzegamy zapisów regulacji antykorupcyjnych we wszystkich miejscach prowadzenia naszego biznesu

Preambuła

Przestępczość korupcyjna utrudnia rozwój gospodarczy, narusza wolną konkurencję, zwiększa koszty prowadzenia działalności biznesowej, obniża bezpieczeństwo i jakość produktów oraz usług, co może zagrażać interesom oraz niszczyć wizerunek każdego podmiotu będącego uczestnikiem obrotu gospodarczego.

Korupcja oraz nadużycia z nią związane pociągają za sobą odpowiedzialność karną osób dopuszczających się takich praktyk oraz konsekwencje dla samej spółki. Akceptacja działań korupcyjnych utrudnia prowadzenie działalności gospodarczej, ogranicza możliwość promocji usług i produktów, może uniemożliwić pozyskiwanie zamówień publicznych, a także grozi wysokimi karami finansowymi.

Polityka antykorupcyjna GK ORLEN (w znaczeniu PKN ORLEN S.A. oraz spółki handlowe, w stosunku do których PKN ORLEN S.A. jest bezpośrednio lub pośrednio spółką dominującą w rozumieniu przepisów *Kodeksu spółek handlowych*) odzwierciedla międzynarodowe dobre praktyki w zakresie zapobiegania, wykrywania i reagowania na zjawisko przekupstwa, identyfikacji związanych z korupcją zagrożeń technologicznych, finansowych i wizerunkowych, oraz innych zachowań o podłożu korupcyjnym, które mogą zaszkodzić interesom ekonomicznym GK ORLEN.

Skuteczne przeciwdziałanie zjawisku korupcji wymaga wdrożenia rozwiązań systemowych, opartych na analizie informacji dostępnych wewnątrz organizacji oraz pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych.

Rozwiązania antykorupcyjne chronią przed zdefiniowanymi prawnie działaniami korupcyjnymi, a ponadto przeciwdziałają niegospodarności, nieprawidłowo zarządzanemu konfliktowi interesów lub zмовie kontrahentów, w przypadku ich związku z korupcją.

Realizacja Polityki antykorupcyjnej GK ORLEN zwana dalej „Polityką” lub „Polityką antykorupcyjną” podnosi bezpieczeństwo w relacjach z kontrahentami spółki oraz wzmacnia komunikację wewnątrz w organizacji.

Postanowienia ogólne

1. Polityka antykorupcyjna, stanowi formalną podstawę wdrożenia Systemu Przeciwdziałania Korupcji w GK ORLEN, który reguluje relacje pomiędzy pracownikami, podmiotami i osobami reprezentującymi spółki GK ORLEN, kontrahentami, dostawcami, klientami i przedstawicielami administracji publicznej.
2. System Przeciwdziałania Korupcji to realizowany w spółkach GK ORLEN i zarządzany centralnie przez Biuro Kontroli i Bezpieczeństwa PKN ORLEN S.A. zespół środków, form i metod przeciwdziałania oraz wykrywania korupcji i związanych z nią nadużyć.
3. Na System Przeciwdziałania Korupcji składają się: koordynatorzy ds. antykorupcyjnych, komórki organizacyjne zarządzające narzędziami analityczno-raportującymi oraz *Zasady nadzoru i realizacji Polityki antykorupcyjnej*, wymienione w § 6 niniejszej Polityki.
4. Polityka ma na celu w szczególności:
  - 1) przeciwdziałanie i wykrywanie zdarzeń o charakterze korupcyjnym poprzez wdrożenie rozwiązań systemowych;
  - 2) identyfikowanie zagrożeń, ocenę ryzyka i podejmowanie działań chroniących interesy gospodarcze spółek GK ORLEN;
  - 3) inicjowanie czynności kontrolnych lub audytowych, w celu oceny zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności osób podejrzewanych o korupcję, w tym pracowników i reprezentantów spółek GK ORLEN, którzy zaniedbują wdrażanie i stosowanie standardów antykorupcyjnych;
  - 4) wdrożenie zasad postępowania pracowników i reprezentantów spółek GK ORLEN zwiększających bezpieczeństwo antykorupcyjne, w tym przeciwdziałanie nadużyciom, których podłoże może świadczyć o korupcji;
  - 5) kształtowanie świadomości osób podejmujących decyzje biznesowe, w zakresie identyfikowania zachowań korupcyjnych oraz przeciwdziałania im.

§ 2

Definicje

Terminy stosowane w Systemie Przeciwdziałania Korupcji oznaczają:

Korupcja jest naruszeniem obowiązków uczciwości i przestrzegania odpowiednich przepisów prawa przez funkcjonariuszy publicznych lub osoby odpowiedzialne w sektorze publicznym i prywatnym, w związku z zajmowanymi stanowiskami, pełnionymi funkcjami lub powierzonymi zakresami odpowiedzialności, a także czerpaniem korzyści z takich czynności, spowodowanych bezpośrednio i pośrednio w wyniku obietnicy, proponowanej, spodziewanej lub wręczonej korzyści finansowej lub osobistej, dla siebie lub osób trzecich. Pojęcie korupcji obejmuje także korupcję gospodarczą, która może mieć formę: korupcji urzędniczej lub menedżerskiej.

Funkcjonariusz publiczny to osoba fizyczna pełniąca funkcję publiczną w znaczeniu nadanym temu pojęciu w systemie prawnym kraju, w którym swoją działalność prowadzi spółka GK ORLEN.

Pracownik to osoba zatrudniona w spółce GK ORLEN na podstawie umowy o pracę, niezależnie od określonego umową o pracę wymiaru czasu pracy.

Kontrahent to osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, będąca stroną Umowy zawartej przez spółki GK ORLEN lub realizująca świadczenia na rzecz spółek GK ORLEN na podstawie udzielonego zamówienia/zlecenia, względnie osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, z którą spółka GK ORLEN prowadzi rozmowy celem zawarcia Umowy lub udzielenia zamówienia/zlecenia.

Reprezentanci to wszelkie podmioty lub osoby reprezentujące spółki GK ORLEN w kontaktach z kontrahentami, dostawcami, klientami oraz instytucjami państwowymi lub samorządowymi, a także wszelkie podmioty oraz osoby, które wspierają spółki GK ORLEN w pozyskiwaniu klientów lub też sprzedają produkty lub usługi w imieniu spółek.

Sygnalista to osoba, której zgłoszenie informacji o możliwości popełnienia przestępstwa, ujawnieniu nieprawidłowości lub naruszeniu regulacji

wewnętrznych w związku z działaniami spółki GK ORLEN może niekorzystnie wpłynąć na jej sytuację zawodową.

Koordinator ds. antykorupcyjnych to osoba w komórce organizacyjnej odpowiedzialnej za zapewnienie bezpieczeństwa w spółce GK ORLEN zajmująca się pozyskiwaniem, analizowaniem i wymianą informacji w ramach Systemu Przeciwdziałania Korupcji. Koordynator ds. antykorupcyjnych nie sprawuje funkcji koordynatora w rozumieniu *Zakładowego układu zbiorowego pracy dla pracowników PKN ORLEN S.A.*

Konflikt interesów, na potrzeby niniejszej Polityki, rozumiany jest jako sytuacja, w której pracownicy lub reprezentanci spółek GK ORLEN biorący udział w realizacji procesów biznesowych spółek GK ORLEN mają – bezpośrednio lub pośrednio – interes finansowy, ekonomiczny lub osobisty, który postrzegać można jako zagrażający ich bezstronności i niezależności w związku z prowadzonym procesem, co może prowadzić do występowania przypadków korupcji lub innych nieprawidłowości.

Monitorowane procesy biznesowe to aktywności biznesowe realizowane w spółkach GK ORLEN, w których występuje współpraca z kontrahentami, dostawcami, klientami czy instytucjami państwowymi i samorządowymi.

Centralna Baza Bezpieczeństwa to baza informacji o podmiotach, zdarzeniach i zagrożeniach dla bezpieczeństwa spółek GK ORLEN wraz z funkcjami analitycznymi, wykorzystywana, między innymi, do analiz antykorupcyjnych przez Biuro Kontroli i Bezpieczeństwa.

§ 3

Zapewnienie zgodności z wymaganiami prawnymi i standardami etycznymi

1. Polityka zakłada obowiązek przestrzegania przez wszystkich pracowników i reprezentantów spółek GK ORLEN przepisów antykorupcyjnych wprowadzonych we wszystkich krajach, w których spółki GK ORLEN realizują swoją działalność, w tym:

- Konwencji OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych;
  - Ustawy Parlamentu Wielkiej Brytanii o łapownictwie (The Bribery Act, 2010);
  - Amerykańskiej ustawy o zagranicznych praktykach korupcyjnych (Foreign Corrupt Practices Act – FCPA);
  - Kanadyjskiej ustawy o korupcji zagranicznych funkcjonariuszy publicznych (Canadian Corruption of Foreign Public Officials Act, 1999).
2. Niezależnie od obowiązku wskazanego w ust. 1 powyżej, Polityka nakłada na wszystkich pracowników i reprezentantów spółek GK ORLEN obowiązek przestrzegania zasad etyki, uczciwości i postępowania zgodnie z obowiązującym prawem we wszystkich podejmowanych czynnościach w szczególności w transakcjach gospodarczych w relacji z osobami fizycznymi, kontrahentami, instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi.

§ 4

Zachowania zabronione

1. Pracownikom i reprezentantom Spółek GK ORLEN zabrania się takich czynów jak:

Sprzedajność

Pracownicy i reprezentanci nie mogą, w związku z wykonywaniem czynności realizowanych na rzecz spółek GK ORLEN, przyjmować korzyści majątkowej lub osobistej, albo jej obietnicy, w tym za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, ani też uzależniać wykonania takiej czynności od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej.

Przekupstwo

Pracownicy i reprezentanci nie mogą udzielać korzyści majątkowej lub osobistej jakiegokolwiek osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem przez nią

tej funkcji. Pracownicy i reprezentanci nie mogą również podejmować działań, których celem jest nakłonienie osoby pełniącej funkcję publiczną do naruszenia przepisów prawa lub udzielać, albo obiecywać udzielenia takiej osobie korzyści majątkowej lub osobistej za naruszenie przepisów prawa.

Handel wpływami – płaćna protekcja bierna

Pracownicy i reprezentanci nie mogą, powołując się na wpływy i pozycję w spółkach GK ORLEN, albo wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, podejmować się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą, albo jej obietnicę.

Handel wpływami – płaćna protekcja czynna

Pracownicy i reprezentanci nie mogą udzielać, albo obiecywać udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, polegającej na bezprawnym wywarcu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie czynności przez osobę pełniącą funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji.

Łapownictwo menedżerskie

Pracownicy i reprezentanci nie mogą żądać lub przyjmować korzyści majątkowej lub osobistej, albo jej obietnicy, w zamian za nadużycie udzielonych im uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nich obowiązku mogące wyrządzić spółce GK ORLEN, w której są zatrudnieni, szkodę majątkową, albo stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji lub niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia.

Manipulacje w przetargach

Pracownicy i reprezentanci nie mogą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udaremniać lub utrudniać przetargu albo wchodzić w porozumienie z inną osobą działając na szkodę właściciela mienia, albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany.

Pracownicy i reprezentanci nie mogą, w związku z przetargiem rozpowszechniać informacji lub zataić istotnych okoliczności, mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu albo wchodzić w porozumienie z inną osobą, działając na szkodę właściciela mienia albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany.

2. Zabrania się udzielania pełnomocnictw do reprezentowania lub wykonywania czynności w imieniu spółek GK ORLEN osobom, których udział w realizowanych przez nie procesach może wywoływać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub o inny interes finansowy, ekonomiczny lub inny interes osobisty, niż interes mocodawcy udzielającego pełnomocnictwa.
3. Szczegółowe formy i metody przeciwdziałania i wykrywania zachowań opisanych w § 4 niniejszej Polityki określone są w *Zasadach nadzoru i realizacji Polityki antykorupcyjnej GK ORLEN* wymienionych w § 6 niniejszej Polityki.

§ 5

Odpowiedzialność zarządów spółek GK ORLEN

1. Zarządy spółek GK ORLEN zobowiązane są do:
  - 1) wdrożenia Polityki jako standardu dla spółek GK ORLEN, a także dokonywania systematycznego przeglądu oraz aktualizacji w celu zwiększenia jej skuteczności;
  - 2) stałej identyfikacji ryzyk korupcyjnych w procesach biznesowych;
  - 3) zapewnienia transparentności w kontaktach z kontrahentami, dostawcami, klientami i administracją publiczną, w zakresie nienaruszającym tajemnicy przedsiębiorstwa;
  - 4) utworzenia, utrzymywania i rozwijania anonimowych kanałów informowania o nieprawidłowościach, w tym o zachowaniach korupcyjnych w spółkach GK ORLEN;
  - 5) zapewnienia niezbędnej anonimowości sygnalistom działającym w dobrej wierze i interesie spółek GK ORLEN;

- 6) opracowania i zintegrowania własnych systemów przeciwdziałania korupcji na poziomie baz danych i wymiany informacji zgodnie z Zasadami, o których mowa w § 6 niniejszej Polityki, w celu zwiększenia skuteczności Centralnej Bazy Bezpieczeństwa;
  - 7) wzmocnienie struktur organizacyjnych odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i wykrywanie korupcji, zapewnienie dostępu do informacji oraz środków technicznych służących gromadzeniu i analizowaniu informacji;
  - 8) przypisania funkcji koordynatorów ds. antykorupcyjnych pracownikom zatrudnionym w komórkach organizacyjnych do spraw bezpieczeństwa spółek GK ORLEN, z zadaniem koordynacji zagadnień antykorupcyjnych we współpracy z Działem Bezpieczeństwa Gospodarczego PKN ORLEN S.A. – pod nadzorem Prezesa Zarządu Dyrektora Generalnego PKN ORLEN S.A.;
  - 9) zapewnienia skutecznej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, w celu umożliwienia zapoznania się z Polityką pracowników, reprezentantów spółek GK ORLEN, klientów czy kontrahentów;
  - 10) w porozumieniu z Dyrektorem Kontroli i Bezpieczeństwa PKN ORLEN S.A. zapewnienia szkoleń w zakresie przeciwdziałania korupcji dla pracowników, w szczególności na stanowiskach kierowniczych oraz o wysokim poziomie ryzyka korupcji;
  - 11) stosowania zasady dokumentowania wszelkich działań antykorupcyjnych.
2. Każda spółka GK ORLEN może ponieść odpowiedzialność za czyny osób działających w jej imieniu lub na jej rzecz na zasadach określonych powszechnie obowiązującym prawem, w związku z brakiem zachowania należytej staranności w zakresie przeciwdziałania korupcji.
  3. Zobowiązuje się członków zarządów Spółek GK ORLEN do wprowadzenia rozwiązań zapewniających stałe uświadamianie pracowników i reprezentantów spółek GK ORLEN o ich indywidualnej odpowiedzialności karnej za czyny o charakterze korupcyjnym, a także o odpowiedzialności spółek GK ORLEN jako podmiotów zbiorowych za czyny zabronione.

§ 6

Zasady nadzoru i realizacji Polityki antykorupcyjnej GK ORLEN

1. Spółki GK ORLEN zobowiązane są do opracowania, wdrożenia i realizacji następujących procedur:
  - 1) „Zasady monitorowania bezpieczeństwa procesów biznesowych w spółkach GK ORLEN”;
  - 2) „Zasady zintegrowanej weryfikacji bezpieczeństwa i wiarygodności kontrahentów spółek GK ORLEN”;
  - 3) „Zasady anonimowego zgłaszania nieprawidłowości w spółkach GK ORLEN”;
  - 4) „Zasady przyjmowania i wręczania upominków w spółkach GK ORLEN”.
2. Dyrektor Biura Kontroli i Bezpieczeństwa PKN ORLEN S.A. odpowiada za:
  - 1) opracowanie, wdrożenie, realizację i uaktualnianie w PKN ORLEN S.A. Zasad wymienionych w § 6 niniejszej Polityki;
  - 2) określenie i aktualizowanie listy monitorowanych procesów biznesowych w ramach realizacji niniejszej Polityki;
  - 3) opracowanie programu szkolenia pracowników i reprezentantów PKN ORLEN S.A. oraz koordynatorów ds. antykorupcyjnych spółek GK ORLEN;
  - 4) opiniowanie Polityk i Zasad antykorupcyjnych przed wdrożeniem w spółkach GK ORLEN.
3. Właściciele procesów biznesowych w spółkach GK ORLEN odpowiadają za:
  - 1) zapewnienie zgodności procesów biznesowych monitorowanych w ramach Systemu Przeciwdziałania Korupcji z Polityką;
  - 2) opracowanie i aktualizację listy reprezentantów spółek GK ORLEN;
  - 3) stosowanie klauzul antykorupcyjnych do umów handlowych.
4. W okresach półrocznych koordynatorzy ds. antykorupcyjnych składają do Prezesa Zarządu/Dyrektora Generalnego spółki oraz Dyrektora Biura Kontroli i Bezpieczeństwa PKN ORLEN S.A. raport o stanie realizacji Polityki antykorupcyjnej w spółkach GK ORLEN. Dyrektor Biura Kontroli i Bezpieczeństwa

przedkłada zbiorcze sprawozdanie w tym zakresie Prezesowi Zarządu PKN ORLEN S.A.

5. Raport wymieniony w § 6 ust. 4 niniejszej Polityki zawiera kompleksową ocenę spółek GK ORLEN pod kątem ochrony antykorupcyjnej, w tym opis aktualnego stanu wdrożenia rozwiązań systemowych, informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach, a także rekomendacje ze wskazaniem umów z kontrahentami wymagających przeprowadzenia kontroli.

§ 7

Ewaluacja i doskonalenie Polityki antykorupcyjnej

1. Koordynator ds. antykorupcyjnych w Biurze Kontroli i Bezpieczeństwa PKN ORLEN S.A.:
  - 1) przynajmniej raz na trzy lata przeprowadza przegląd systemu, w celu oceny skuteczności i efektywności Systemu Przeciwdziałania Korupcji w spółkach GK ORLEN.
  - 2) w konsultacji z koordynatorami ds. antykorupcyjnych spółek GK ORLEN sporządza plan przeglądów Systemu Przeciwdziałania Korupcji, który zatwierdza Dyrektor Biura Kontroli i Bezpieczeństwa;
2. Rekomendacje z przeglądów Systemu Przeciwdziałania Korupcji są wdrażane w ramach ewaluacji Polityki antykorupcyjnej GK ORLEN.